

Rozwiązania duchowe dla zachowania równowagi ekologicznej

Komunikat Międzynarodowej Organizacji Sathya Sai

Niezależnie od tego, co człowiek stara się osiągnąć, musi polegać na przyrodzie. Przyroda nie jest czyjąś prywatną własnością. Należy do Boga. Bez łaski Pana nikt nie może cieszyć się jej dobrodziejstwami. Nieświadomi tej prawdy ludzie zaczynają eksploatację przyrody z powodu arogancji i zarozumiałości. To bardzo nierozważne.

Sathya Sai Baba, 25.06.1989 r.

Wizja Międzynarodowej Organizacji Sathya Sai (MOSS) ma pomóc ludziom urzeczywistnić jedność między Bogiem, przyrodą i człowiekiem. MOSS zachęca społeczeństwo do uświadomienia sobie wzajemnej więzi i współzależności z przyrodą, a także do życia w harmonii z przyrodą dzięki oszczędnemu korzystaniu z jej zasobów z szacunkiem i wdzięcznością.

Sathya Sai Baba powiedział, że świat traci równowagę ekologiczną, ponieważ powodowani egoizmem ludzie okradają matkę ziemię z jej zasobów. Nadmierne pragnienia i chciwość ludzi – negatywne cechy, przed którymi ostrzegają główne religie i lokalne tradycje duchowe – mają zły wpływ na przyrodę, a w konsekwencji na wszystkie społeczności na całym świecie.

Działania, jakie należy podjąć, stanowią wyzwanie, ale są oczywiste. Można je ogólnie sklasyfikować według dwóch kategorii: edukacji, aby zwiększyć naszą świadomość, i wiedzy o przyrodzie jako przejawieniu woli Boga oraz stosowania strategii w celu umocnienia naszej więzi z matką ziemią.

Konkretne działania obejmują ograniczanie nierozważnego czerpania z zasobów naturalnych, zwracanie uwagi na pilną potrzebę większego zalesiania, korzystanie z bezpiecznych dla środowiska i odnawialnych źródeł energii, ograniczanie emisji substancji zanieczyszczających powietrze, ziemię i wodę, recykling odpadów, ochronę ważnych siedlisk dzikich zwierząt oraz zachowanie bioróżnorodności planety.

Spółeczeństwo musi znacznie szybciej dążyć do zrównoważonego rozwoju ekologicznego dla pokoju i pomyślności świata, dla zdrowia i dobrych warunków do życia. Najważniejsze jest przejście od społeczeństwa skoncentrowanego na rozwoju materialnym i gospodarczym do społeczeństwa bardziej holistycznego, które wprowadza w życie etyczne i duchowe wartości w procesie decyzyjnym.

Wymaga to zrozumienia, że nie jesteśmy oddzieleni od przyrody, że w rzeczywistości jesteśmy jej częścią, że w pełni nas podtrzymuje. Musimy mieć większą samoświadomość, świadomość naszej roli w świecie i naszej zdolności doświadczania Boga w przyrodzie.

Przyroda wibruje z boską świadomością

Wszystkie główne religie świata upowszechniają przesłanie, że przyroda głosi wolę Boga i że ziemia jest darem Boga. Dla przykładu w Biblii jest powiedziane: „Niech imię Pana wychwalają,

On bowiem nakazał i zostały stworzone” (Ps 148:5). Koran mówi: „On jest Tym, który daje początek stworzeniu” (30:27). Natomiast Wedy głoszą: „Jestem jeden, niech stanę się wielością”.

Sathya Sai Baba, czcigodny nauczyciel duchowy milionów ludzi, mówił o świętej więzi między Bogiem, przyrodą i człowiekiem. Bhagawan oznajmił: „Przyroda jest skutkiem, a Bóg jest przyczyną. Musisz rozpoznać obecność boskości w całym kosmosie”. Później dodał, że „przyroda jest szatą Boga” i że „człowiek musi oddawać cześć Bogu, aby Go urzeczywistnić dzięki przyrodzie”. Przyroda jest dowodem na istnienie Boga.

Ponadto mistrzowie i przywódcy duchowi wywodzący się z najważniejszych tradycji religijnych – buddyzmu, chrześcijaństwa, hinduizmu, islamu, judaizmu, zoroastrianizmu i z rdzennych kultur – głoszą, że przeznaczeniem ludzi jest żyć w harmonii z przyrodą i dbać o matkę ziemię. Wszyscy mają świadomość, że odeszliśmy od tego ideału, a w konsekwencji wywołujemy kryzys środowiska naturalnego, który może stać się nieodwracalny.

W rzeczywistości większość wyznań religijnych głosi, że ludzie są najbliżej Boga w przyrodzie i jako tacy pełnimy wyjątkową rolę strażników piękna i bogactwa ziemi, a naszym obowiązkiem jest zapewnienie jej pomyślności.

Dzięki tradycyjnym kulturom i wierzeniom poznajemy ustanowioną dawno temu świętą więź ludzi z przyrodą. Jednak przez ostatnie stulecia postęp naukowy i techniczny spowodował, że oddaliliśmy się od tej bliskiej duchowej więzi. Wielu z nas tak daleko odeszło od przyrody, że jesteśmy nieświadomi postępującej degradacji naszej ziemi, naszych rzek, oceanów i naszej atmosfery, dopóki nie ma to na nas bezpośredniego wpływu.

Kryzys ekologiczny

Od początku XIX wieku, a szczególnie w latach 60. XX wieku, naukowcy, ekolodzy i inni, zaczęli zwracać uwagę na pogarszający się stan środowiska naturalnego na całym świecie. Ludzie przekroczyli wiele granic lub ograniczeń, wyrządzając nieodwracalną szkodę przyrodzie m.in.: utratę gatunków, trwałe zanieczyszczenie atmosfery, zasobów wodnych i gruntowych oraz zwiększenie poziomu emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, co powoduje zmiany klimatu.

Pomimo różnych proponowanych lub stosowanych rozwiązań, siły gospodarcze, chciwość, polityka i interesowność cały czas stanowią ogromne wyzwanie. Narody i jednostki nie zgadzają się w kwestii wezwań do niezwłocznego ograniczania emisji gazów cieplarnianych i zaprzestania niewłaściwego wykorzystywania zasobów naturalnych. Zbyt wiele osób wychodzi z błędnego przekonania, że wzrost produkcji i konsumpcji będzie sprzyjał osobistemu i narodowemu dobrobytowi, prowadząc do pokoju i pomyślności. Niestety, w gruncie rzeczy wiele narodów i społeczności traktuje przyrodę jak narzędzie eksploatacji i przyjemności.

Chociaż prawie wszystkie państwa przyjęły międzynarodowe przepisy i normy, aby chronić i ratować atmosferę, wodę i glebę, to zakres i sukces tych działań zależy między innymi od wprowadzania ich na poziomie indywidualnym, a także od decyzji politycznych.

Rozwiązania duchowe

Dla miliardów ludzi wierzących na całym świecie życie w harmonii z przyrodą oraz okazywanie jej wdzięczności i współczucia, to przede wszystkim sprawa duchowa, która dotyczy istoty

własnych przekonań i świętości przyrody. Kryzys ekologiczny pojawił się na naszej planecie, w naszym jedynym domu, bo ludzie zapomnieli o bliskiej więzi między Bogiem, przyrodą i człowiekiem.

Skoro rozwinęliśmy naukę i technikę po to, by zakłócać naturalne cykle planety, a ekosystemy z naszego powodu poniosły nieodwracalną stratę, to jak możemy opracować sposoby, aby ograniczyć do minimum nasze negatywne działania i żyć w harmonii z przyrodą? Wymaga to jednak zasadniczej zmiany priorytetów, wartości i zachowania całego społeczeństwa.

W gruncie rzeczy jako ludzie mamy niezwykłą zdolność urzeczywistnienia piękna, dobra i harmonii w przyrodzie oraz praktykowania miłości, współczucia i troski nie tylko wobec innych ludzi, lecz także wobec wszystkich istot i całej przyrody. Jest to nasz obowiązek i właściwa rola na ziemi.

Sathya Sai Baba stwierdził, że zanieczyszczenie zewnętrzne jest odbiciem zanieczyszczenia wewnętrznego, które zatręło nasze serca i umysły. Dlatego zmiana każdej osoby musi zacząć się od wewnątrz. Impuls do zmiany indywidualnej będzie wzrastał, gdy rozpoznamy wszechobecność Boga w przyrodzie. Jeśli na nowo odkryjemy naszą tożsamość duchową i więź z Bogiem w przyrodzie, wówczas zostanie przywrócona równowaga ekologiczna.

Naszym obowiązkiem jako jednostek jest zmiana naszego sposobu myślenia i zachowania, a tym samym zmiana zachowania ludzi interesu i władzy, abyśmy mogli okazywać miłość i współczucie ziemi.

Sathya Sai Baba udzielił nam wskazówek odnośnie do budującego zachowania, które wymaga praktykowania pięciu wartości ludzkich – prawdy, prawego postępowania, pokoju, miłości i niekrzywdzenia – oraz wprowadzania ograniczania pragnień. Powiedział, że bezinteresowna służba to przejaw miłości w działaniu i że jeśli tę bezinteresowność skieruje się na przyrodę, to ona ponownie poprowadzi nas do domu – do Boga. Bhagawan także ostrzegł nas, że nieodpowiedzialne zachowanie względem środowiska spowoduje większą szkodę i zniszczenie życia na ziemi, co widać w ostatnich czasach.

„Kochaj wszystkich, wszystkim służ” i „Zawsze pomagaj, nigdy nie krzywdź” to dwa zalecenia z nauk Sathya Sai Baby, które odnoszą się do tego, jak traktujemy się wzajemnie i jak obchodzimy się z przyrodą.

Pięć wartości ludzkich

Pięć wartości ludzkich – prawda, właściwe postępowanie, pokój, miłość i niekrzywdzenie – to wartości uniwersalne; są wspólne dla wszystkich tradycji religijnych i duchowych oraz stanowią podstawę norm moralnych w świeckich społeczeństwach, zarówno dawnych jak i współczesnych. Wartości ludzkie dotyczą całego stworzenia. Tworzą przejrzystą, pełną i praktyczną strukturę, abyśmy mogli kierować naszym postępowaniem.

Pięć wartości ludzkich obejmuje całościowe rozumienie charakteru i możliwości człowieka. Sathya Sai Baba uczył, że wartości ludzkie są ukryte w sercu każdego człowieka i że należy je przejawiać nie tylko w naszym domu, miejscu oddawania czci i w miejscu pracy, lecz także w naszym systemie edukacji.

Pięć wartości ludzkich ma dwa różne wymiary: wymiar zewnętrzny angażowania się w świat przedmiotów, istot żywych i w przyrodę oraz wymiar wewnętrzny wzmacniania połączenia z wewnętrzną jaźnią. Są one całkowicie powiązane, ponieważ wartości ludzkie mają wpływ na oba wymiary jednocześnie. Tak więc ziemskie działania wypełnione wartościami ludzkimi przyjmują wymiar duchowy.

Nasze zmysły i umysł, niekontrolowane przez praktykowanie pięciu wartości ludzkich, mocno przyciąga świat materialny. Wywołuje to silne przywiązania oraz pragnienia przedmiotów materialnych i przyjemności, które wypaczają nasze myślenie i zanieczyszczają nasze serce. W konsekwencji ludzie angażują się w działania mające niekorzystny wpływ na przyrodę, wyrządzając ogromne szkody środowisku i społeczeństwu na skalę światową.

Sathya Sai Baba powiedział, że człowiek może osiągnąć równowagę w wykorzystywaniu pięciu żywiołów w przyrodzie – przestrzeni, powietrza, ognia, wody i ziemi – dzięki praktykowaniu pięciu wartości ludzkich i że życie ludzkie znajdzie spełnienie tylko wtedy, gdy zostanie zachowana równowaga ekologiczna.

Poszukiwanie prawdy prowadzi nas do badania pochodzenia, funkcji i cech przyrody, co z kolei kieruje nas do Boga. Prawda, która obejmuje rozróżnianie, prowadzi nas do tego, że chcemy wiedzieć, jak nasze działania szkodzą środowisku i nam samym i jak stosować tę wiedzę w praktyce.

Właściwe postępowanie, które obejmuje uczciwość i determinację, daje nam impuls do życia w harmonii z prawami naturalnymi i duchowymi, motywuje nas do zmiany naszych złych nawyków i do konsumpcji z umiarem w połączeniu z mądrością, rozróżnianiem i pokorą.

Niekrzywdzenie, które obejmuje niewyrządzanie krzywdy innym, nie dopuszcza przemocy wobec ziemi oraz jej flory i fauny. Niekrzywdzenie uczy nas, aby nie zanieczyszczać środowiska ani nie korzystać z niego nierozważnie, nie dbając o negatywne skutki. Niekrzywdzenie wzmacnia nasz szacunek do przyrody i do królestwa zwierząt i roślin.

Pokój obejmuje samoakceptację, samodyscyplinę i szacunek dla samego siebie, pokój wewnętrzny, pokorę i zrozumienie. Pielęgnowujemy pokój wewnętrzny, zachowując ciszę na łonie przyrody i doświadczając wielkiego pokoju, jaki tam się znajduje.

Miłość do całego stworzenia, mianowicie do roślin, zwierząt i ludzi, to cecha osoby duchowej. Miłość, która obejmuje bezinteresowność, troskę i współczucie, rozbudza większą świadomość naszej jaźni, naszego środowiska i żywiołów w przyrodzie. Spędzając czas na łonie przyrody, uświadamiamy sobie, że całe nasze życie wypełnia boska miłość, która łączy nas w ten sposób, że krzywda wyrządzona przyrodzie oznacza także krzywdę wyrządzoną nam.

Ograniczanie pragnień

Ograniczanie pragnień zmniejsza naszą chciwość, egoizm oraz pragnienia przedmiotów materialnych i przyjemności. Praktykowanie ograniczania pragnień chroni środowisko, zapobiegając nadmiernemu korzystaniu z jej zasobów. Chodzi o to, aby żyć świadomie i skromnie, a w ramach codziennej praktyki duchowej jeść tylko tyle, ile trzeba, a nie tyle, ile się chce.

Praktykowanie ograniczania pragnień jest naturalną konsekwencją praktykowania wartości ludzkich w codziennym życiu i niemarnowania czasu, pieniędzy, jedzenia, wody i energii, lecz przekazywania tych zasobów dla dobra ludzi i przyrody. Istotne jest panowanie nad zmysłami i kontrolowanie pragnień.

Wybierając życie zgodne z zasadą ograniczania pragnień, żyjemy w większej harmonii z przyrodą i chodzimy bardziej delikatnie po ziemi. Praktykowanie ograniczania pragnień ostatecznie prowadzi do wewnętrznego pokoju.

Więź i współzależność z przyrodą

Ochrona przyrody i właściwe wykorzystanie jej zasobów to nie tylko kwestia przeżycia, to kwestia naszej więzi z Bogiem we wszystkich niezliczonych formach w przyrodzie. Jak na poziomie duchowym możemy kochać Boga i boskie przejawienia w przyrodzie, a mimo to kontynuować nasze zgubne działania? Prawda jest taka, że nie możemy wciąż źle traktować planety, a jednocześnie starać się zdobyć boską łaskę, ponieważ Bóg i przyroda są jednym, tak samo jak my.

Międzynarodowa Organizacja Sathya Sai

Głównym celem Międzynarodowej Organizacji Sathya Sai (MOSS) jest pomoc człowiekowi w uświadomieniu sobie obecnej w nim boskości. Nasze życie duchowe musi być skoncentrowanym wysiłkiem, abyśmy mogli oczyścić umysł i serce, bo gdy uda się to osiągnąć, ujawni się prawda o boskości człowieka. Przedsięwzięcia MOSS zmierzają do pielęgnowania tej czystości przez działania w sferze duchowej, edukację opartą na wartościach i przez bezinteresowną służbę. Nie są to oddzielne, różne drogi, lecz połączone praktyki duchowe ułatwiające widzenie jedności w różnorodności oraz zjednoczenie Boga, przyrody i człowieka.

Ochrona przyrody, również znana jako „Troska o środowisko” (projekt Enviro Care), wspiera nasz rozwój duchowy. Celem działań i inicjatyw MOSS podejmowanych na rzecz ochrony środowiska, jest umożliwienie wszystkim uczestnikom doświadczenia Boga przez kontakt z przyrodą i przez szacunek dla niej. Ostatecznie miłość jest źródłem, gdyż jest to najwyższy przejaw naszej boskiej jaźni.

Rozwijaj boskie cechy miłości, współczucia, pokory i szacunku dla wszystkich istot żywych, poszanowania dla ziemi i wszystkich innych żywiotów. W ten sposób przyciągniesz do siebie łaskę Boga i sprawisz, że twoje życie stanie się pożyteczne i owocne.

Sathya Sai Baba, 22.11.1978 r.

(dk is)

lipiec 2019

Źródło: *Spiritual Solutions for Environmental Sustainability* (from <http://www.sathyasai.org/>)

11.08.2019